Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

8. veljače 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zajednički postupci za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite – Direktiva 2013/32/EU – Članak 33. stavak 2. točka (d) i članak 40. stavci 2. i 3. – Naknadni zahtjev – Uvjeti za odbacivanje takvog zahtjeva kao nedopuštenog – Pojam ‚novi element ili utvrđenje' – Presuda Suda o pitanju tumačenja prava Unije – Članak 46. – Pravo na djelotvoran pravni lijek – Nadležnost nacionalnog suda za odlučivanje o meritumu takvog zahtjeva u slučaju nezakonitosti odluke o odbacivanju zahtjeva kao nedopuštenog – Postupovna jamstva – Članak 14. stavak 2."

U predmetu C-216/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Verwaltungsgericht Sigmaringen (Upravni sud u Sigmaringenu, Njemačka), odlukom od 22. veljače 2022., koju je Sud zaprimio 23. ožujka 2022., u postupku

A. A.

protiv

Bundesrepublik Deutschland,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, L. Bay Larsen, potpredsjednik, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, T. von Danwitz i O. Spineanu-Matei, predsjednici vijeća, M. Ilešič, J.-C. Bonichot (izvjestitelj), P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Wahl i I. Ziemele, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Emiliou,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 28. veljače 2023.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za njemačku vladu, J. Möller i A. Hoesch, u svojstvu agenata,

– za austrijsku vladu, A. Posch, J. Schmoll i V.-S. Strasser, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

– za Europsku komisiju, A. Azéma i H. Leupold, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 7. rujna 2023.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 33. stavka 2. točke (d), članka 40. stavaka 2. i 3. i članka 46. stavka 1. točke (a) podtočke ii. Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL 2013., L 180, str. 60.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 249. i ispravci SL 2020., L 76, str. 38., SL 2020., L 415, str. 90. i SL L 2023./90200, L).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe A. A., državljanina treće zemlje, i Bundesrepublika Deutschland (Savezna Republika Njemačka), koji zastupa Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Savezni ured za migraciju i izbjeglice, Njemačka; u daljnjem tekstu: Ured), u vezi s odbijanjem kao nedopuštenog njegovog naknadnog zahtjeva za priznavanje statusa izbjeglice.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uvodne izjave 18. i 36. Direktive 2013/32 glase kako slijedi:

„(18) U interesu je država članica i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu da se odluke o zahtjevima za međunarodnu zaštitu donose što prije, ne dovodeći u pitanje valjanost i sustavnost razmatranja koje se provodi.

[…]

(36) Kada podnositelj zahtjeva naknadno podnese zahtjev bez podnošenja novih dokaza ili navođenja novih razloga, bilo bi nerazmjerno da država članica bude obvezna provesti cijeli postupak razmatranja. U tim slučajevima države članice morale bi imati mogućnost da, u skladu s načelom *res judicata*, ocijene zahtjev nedopuštenim.”

4 U članku 2. te direktive, naslovljenom „Definicije”, određuje se:

„Za potrebe ove Direktive:

[…]

(f) ‚tijelo odlučivanja’ znači nesudsko ili upravno tijelo u državi članici nadležnoj za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, koje je ovlašteno donositi odluke u prvom stupnju u tim predmetima”.

[…]

(q) ‚naknadni zahtjev' znači daljnji zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen nakon donošenja konačne odluke o prethodnom zahtjevu, uključujući slučajeve kada je podnositelj zahtjeva izričito povukao svoj zahtjev te slučajeve kada je tijelo odlučivanja odbacilo zahtjev nakon njegova prešutnog povlačenja u skladu s člankom 28. stavkom 1."

5 Člankom 14. navedene direktive, naslovljenim „Osobni razgovor", određeno je:

„1. Prije nego što tijelo odlučivanja donese odluku, podnositelj zahtjeva ima mogućnost osobnog razgovora o svom zahtjevu za međunarodnu zaštitu s osobom koja je prema nacionalnom pravu nadležna voditi takav razgovor. Osobne razgovore o predmetu zahtjeva za međunarodnu zaštitu vodi osoblje tijela odlučivanja. Ovaj podstavak ne dovodi u pitanje članak 42. stavak 2. točku (b).

[…]

2. Osobni razgovor o predmetu zahtjeva može se propustiti, ako:

(a) je tijelo odlučivanja u mogućnosti donijeti pozitivnu odluku u pogledu statusa izbjeglice na temelju dokaza kojima raspolaže […]"

6 Člankom 33. navedene direktive, naslovljenim „Nedopušteni zahtjevi", propisuje se:

„1. Osim slučajeva u kojima se zahtjev ne razmatra u skladu s Uredbom [(EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL 2013., L 180, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 108. i ispravak SL 2017., L 49, str. 50.)] od država članica ne zahtijeva se da razmatraju ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za međunarodnu zaštitu u skladu s Direktivom 2011/95/EU [Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL 2011., L 337, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 248.)] ako se zahtjev smatra nedopuštenim u skladu s ovim člankom.

2. Države članice mogu smatrati zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim samo ako:

[…]

(d) je zahtjev naknadni zahtjev, pri čemu ne postoje elementi ili utvrđenja u vezi razmatranja je li podnositelj zahtjeva koji ispunjava uvjete kao ovlaštenik međunarodne zaštite na temelju Direktive [2011/95] naveo ili podnio te nove elemente ili utvrđenja

[…]"

7 Člankom 40. Direktive 2013/32, naslovljenim „Naknadni zahtjev", u stavcima 2. do 5. predviđa se:

„2. U svrhu odlučivanja o dopustivosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (d), naknadni je zahtjev za međunarodnu zaštitu najprije predmet prethodnog razmatranja o tome koji su se novi elementi ili utvrđenja pojavili ili ih je podnositelj zahtjeva

podnio a odnose se na razmatranje ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za ovlaštenika na međunarodnu zaštitu na temelju [Direktive 2011/95].

3. Ako se u prethodnom razmatranju iz stavka 2. zaključi da su se pojavili novi elementi ili utvrđenja ili ih je podnio podnositelj zahtjeva, koji značajno povećavaju vjerojatnost da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za ovlaštenika na međunarodnu zaštitu na temelju [Direktive 2011/95], zahtjev se dalje razmatra u skladu s poglavljem II. Države članice također mogu utvrditi druge razloge za naknadni zahtjev koji se imaju dalje razmatrati.

4. Države članice mogu utvrditi da će zahtjev biti dalje razmatran [samo] ako određeni podnositelj zahtjeva bez svoje krivnje nije mogao [pozvati se] na okolnosti iz stavaka 2. i 3. ovog članka u prethodnom postupku, posebno izvršavanjem svog prava na učinkovit pravni lijek u skladu s člankom 46.

5. Kada se u skladu s ovim člankom zahtjev dalje ne razmatra, naknadni se zahtjev smatra nedopuštenim u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (d).”

8 Članak 46. te direktive, naslovljen „Pravo na učinkoviti pravni lijek”, glasi:

„1. Države članice osiguravaju da podnositelji zahtjeva imaju pravo na učinkoviti pravni lijek pred sudom, protiv:

(a) odluke donesene u vezi s njihovim zahtjevom za međunarodnu zaštitu, uključujući odluku:
i. o razmatranju neutemeljenosti zahtjeva u vezi statusa izbjeglice i/ili supsidijarne zaštite;
II. o nedopuštenosti zahtjeva u skladu s člankom 33. stavkom 2.;

[…]

3. Zbog usklađivanja sa stavkom 1., države članice osiguravaju da učinkovit pravni lijek u potpunosti i u *ex nunc* razmatranju činjeničnih i pravnih pitanja, uključujući, ako je potrebno, razmatranje potreba za međunarodnom zaštitom u skladu s Direktivom [2011/95], barem u žalbenim postupcima pred prvostupanjskim sudom.

[…]”

Njemačko pravo

9 Člankom 71. Asylgesetza (Zakon o azilu, BGBl. 2008 I, str. 1798.), u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak (u daljnjem tekstu: Zakon o azilu), naslovljenim „Naknadni zahtjev”, u stavku 1. određuje se:

„Ako stranac nakon povlačenja ili konačnog odbijanja prethodnog zahtjeva za azil ponovno podnese zahtjev za azil (naknadni zahtjev), novi postupak za azil provodi se samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 51. stavaka 1. do 3. [Verwaltungsverfahrensgesetza (Zakon o upravnom postupku) (BGBl., 2013. I, str. 102.)]; […]”

10 Člankom 51. Zakona o upravnom postupku, u verziji primjenjivoj na spor u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Zakon o upravnom postupku), propisuje se:

„1. Upravno tijelo mora, na zahtjev dotične osobe, narediti poništenje ili izmjenu upravne mjere koju više nije moguće pobijati ako:

1. se činjenična ili pravna situacija na kojoj se mjera temelji naknadno promijeni u korist dotičnog pojedinca;

2. se pojave novi dokazi zbog kojih bi bila donesena odluka koja je povoljnija za dotičnog pojedinca;

3. u skladu s člankom 580. Zivilprozessordnunga (Zakonik o građanskom postupku), postoje razlozi za ponavljanje postupka.

2. Zahtjev je dopušten samo ako se dotična osoba u okviru prethodnog postupka nije, unatoč tomu što nije ništa ozbiljno skrivila, mogla pozvati na razlog za ponovno razmatranje, uključujući pobijanjem upravne mjere.

3. Zahtjev se mora podnijeti u roku od tri mjeseca. Taj rok počinje teći od dana na koji je dotična osoba doznala za razlog za ponavljanje postupka.

[…]”

Glavni postupak i prethodna pitanja

11 Tužitelj iz glavnog postupka sirijski je državljanin. On je 26. srpnja 2017. podnio zahtjev za azil u Njemačkoj nakon što je, prema vlastitim navodima, 2012. napustio Siriju, boravio u Libiji do 2017. i potom prešao Italiju i Austriju kako bi ušao u Njemačku.

12 Tijekom razgovora u Uredu naveo je da je između 2003. i 2005. služio vojni rok u Siriji te da je tu zemlju napustio zbog straha da će biti ponovno pozvan u vojsku ili uhićen ako odbije ispuniti svoju vojnu obvezu. Nakon njegova odlaska iz Sirije, njegov ga je otac obavijestio da su mu vojna tijela uputila poziv.

13 Ured mu je odlukom od 16. kolovoza 2017. odobrio supsidijarnu zaštitu, ali mu je odbio odobriti status izbjeglice.

14 Kako bi opravdao to odbijanje, Ured je naveo da se ne može pretpostaviti da je sirijska država tumačila iseljavanje tužitelja u glavnom postupku kao protivljenje režimu. Naime, s jedne strane, on je potjecao iz regije u kojoj su se u trenutku njegova odlaska borile sirijska vojska, Slobodna sirijska vojska i Islamska država. S druge strane, s obzirom na to da je, prema vlastitim riječima, napustio Siriju prije nego što je pozvan da se pridruži sirijskoj vojsci, nema razloga smatrati da bi ga se u njegovoj zemlji smatralo dezerterom ili protivnikom režima. Uostalom, tužitelj u glavnom postupku nije dokazao da je novačenje bilo razlog njegova odlaska. Općenito se pozvao samo na stanje opasnosti uzrokovano ratom u Siriji.

15 Tužitelj u glavnom postupku nije podnio tužbu protiv te odluke, koja je postala konačna.

16 Tužitelj u glavnom postupku podnio je 15. siječnja 2021. Uredu novi zahtjev za azil, odnosno „naknadni zahtjev" u smislu članka 2. točke (q) Direktive 2013/32. Svoj je zahtjev u biti temeljio na presudi od 19. studenoga 2020., Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Vojna služba i azil) (C-238/19, EU:C:2020:945). U biti je tvrdio da ta presuda predstavlja „promjenu pravne situacije" u smislu nacionalnih odredbi i da je stoga Ured dužan meritorno ispitati njegov naknadni zahtjev. Ta se promjena temelji na činjenici da se navedenom presudom predviđa tumačenje pravila o teretu dokazivanja koje je povoljnije za tražitelje azila od onog usvojenog u nacionalnoj sudskoj praksi za takve tražitelje koji su pobjegli iz svoje zemlje kako bi izbjegli vojnu obvezu. Navedena promjena proizlazi iz formulacije koju je upotrijebio Sud, prema kojoj u određenim okolnostima postoji „snažna presumpcija" da je odbijanje služenja vojske povezano s jednim od razloga proganjanja iz članka 10. Direktive 2011/95.

17 Ured je odlukom od 22. ožujka 2021. odbacio naknadni zahtjev za azil tužitelja u glavnom postupku kao nedopušten. Obrazložio je tu odluku navodeći, u biti, da navedena presuda od 19. studenoga 2020., Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Vojna služba i azil) (C-238/19, EU:C:2020:945), ne podrazumijeva da taj zahtjev treba meritorno ispitati. Naime, budući da se tužitelj u glavnom postupku samo pozvao na tu presudu u prilog svojem naknadnom zahtjevu, nisu bili ispunjeni uvjeti iz nacionalnih odredbi i odredaba Unije za novo razmatranje njegova zahtjeva za azil.

18 Tužitelj u glavnom postupku podnio je Verwaltungsgerichtu Sigmaringen (Upravni sud u Sigmaringenu, Njemačka), sudu koji je uputio zahtjev, tužbu za poništenje odluke Ureda od 22. ožujka 2021. i priznavanje statusa izbjeglice.

19 Taj sud ističe da, na temelju odredbi članka 71. stavka 1. Zakona o pravu na azil i članka 51. stavka 1. točke 1. Zakona o upravnom postupku, ako državljanin treće zemlje nakon konačnog odbijanja prvog zahtjeva za azil podnese naknadni zahtjev, tijelo odlučivanja mora ponovno pokrenuti postupak ako se činjenična ili pravna situacija na kojoj se temelji upravni akt naknadno izmijeni u korist dotične osobe. Što se tiče promjene „pravne situacije" u smislu tih odredbi, primjećuje da prema tumačenju prevladavajuće nacionalne sudske prakse samo promjena primjenjivih odredbi načelno može biti obuhvaćena tim pojmom, ali ne i sudska odluka poput odluke Suda. Naime, sudska odluka ograničena je na tumačenje i primjenu relevantnih odredbi koje su bile na snazi u trenutku donošenja odluke o prethodnom zahtjevu, a da ih pritom ne mijenja. Međutim, sud koji je uputio zahtjev navodi da odluke Bundesverfassungsgerichta (Savezni ustavni sud, Njemačka) koje se odnose na opseg temeljnog prava na azil mogu iznimno predstavljati promjene „pravne situacije" u smislu navedenih odredbi.

20 Međutim, sud koji je uputio zahtjev pita se je li to tumačenje nacionalnog prava u skladu s pravom Unije jer se njime općenito odbija smatrati da se odlukom Suda može izmijeniti „pravna situacija" i tako opravdati ponavljanje postupka u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva, dok je u presudi od 14. svibnja 2020., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367), Sud presudio da je postojanje presude Suda kojom je utvrđena neusklađenost nacionalnog propisa s pravom Unije novi element u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32.

21 Stoga se sud koji je uputio zahtjev osobito pita može li odluka Suda kojom se samo tumači odredba prava Unije koja je već bila na snazi u trenutku donošenja odluke o prethodnom zahtjevu predstavljati „novi element ili utvrđenje" u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavka 3. Direktive 2013/32. Konkretno, pita se predstavlja li prethodno navedena presuda od 19. studenoga 2020., Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Vojna služba i azil), (C-238/19,

EU:C:2020:945), na koju se poziva tužitelj u glavnom postupku, takav „novi element ili utvrđenje”, uzimajući u obzir činjenicu da potonja sadržava važna pojašnjenja u pogledu primjene članka 9. stavka 2. točke (b) i članka 10. Direktive 2011/95 na situaciju osoba koje se pozivaju na prigovor savjesti u Siriji.

22 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev navodi da na temelju primjenjivog nacionalnog postupovnog prava, kada mu je podnesena tužba protiv odluke Ureda kojom se naknadni zahtjev odbacuje kao nedopušten, on može odlučiti samo o pretpostavkama dopuštenosti tog zahtjeva kako su one predviđene člankom 71. stavkom 1. Zakona o pravu na azil i člankom 51. stavcima 1. do 3. Zakona o upravnom postupku. Stoga, ako sud koji je uputio zahtjev utvrdi da je Ured pogrešno odbio naknadni zahtjev, on može samo poništiti odluku o nedopuštenosti i taj zahtjev vratiti Uredu kako bi on donio novu odluku.

23 Međutim, taj se sud pita jesu li ta nacionalna postupovna pravila u skladu s pravom na djelotvoran pravni lijek iz članka 46. stavka 1. Direktive 2013/32 i ciljem te direktive, navedenim u njezinoj uvodnoj izjavi 18., da se odluke o zahtjevima za međunarodnu zaštitu donose što je prije moguće. U slučaju da iz tog članka 46. proizlazi da on može, ili čak mora, sam odlučiti o meritumu naknadnog zahtjeva i, ovisno o slučaju, odobriti status izbjeglice tužitelju u glavnom postupku, pita se i treba li taj tužitelj tada imati pravo na postupovna jamstva predviđena odredbama poglavlja II. Direktive 2013/32.

24 S obzirom na te okolnosti, Verwaltungsgericht Sigmaringen (Upravni sud u Sigmaringenu) odlučio je prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeća prethodna pitanja:

„1. (a) Je li u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (d) i člankom 40. stavkom 2. [Direktive 2013/32] nacionalna odredba na temelju koje se naknadni zahtjev smatra dopuštenim samo ako se činjenična ili pravna situacija na kojoj se temeljila prvotna odluka o odbijanju naknadno promijenila u korist podnositelja zahtjeva?

(b) Protivi li se članku 33. stavku 2. točki (d) i članku 40. stavku 2. [Direktive 2013/32] nacionalna odredba u kojoj se odluka Suda Europske unije (u ovom slučaju: donesena u prethodnom postupku u skladu s člankom 267. UFEU-a) ne uzima u obzir kao‚novi element' odnosno kao‚nova okolnost' ili‚novo utvrđenje' ako se u odluci ne utvrđuje neusklađenost nacionalne odredbe s pravom Unije, nego se u njoj samo tumači pravo Unije? Koje uvjete eventualno treba ispuniti kako bi se presuda Suda Europske unije u kojoj se samo tumači pravo Unije uzela u obzir kao „novi element” odnosno kao „nova okolnost” ili „novo utvrđenje”?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na pitanja 1. (a) i 1. [(b)]: treba li članak 33. stavak 2. točku (d) i članak 40. stavak 2. Direktive [2013/32] tumačiti na način da je presudu Suda, u kojoj je odlučeno da postoji čvrsta pretpostavka u pogledu toga da je odbijanje izvršavanja vojne službe pod uvjetima navedenima u članku 9. stavku 2. točki (e) Direktive [2011/95] povezano s jednim od pet razloga koji se nabrajaju u članku 10. te direktive, potrebno uzeti u obzir kao ‚novi element' kao ‚novu okolnost' ili ‚novo utvrđenje'?

3. (a) Treba li članak 46. stavak 1. točku (a) podtočku ii. Direktive 2013/32/EU tumačiti na način da je pravni lijek pred sudom protiv odluke o nedopuštenosti koju je donijelo tijelo odlučivanja u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavka 5. [Direktive 2013/32] ograničen na razmatranje pitanja je li tijelo odlučivanja pravilno utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za to da se naknadni zahtjev za azil smatra nedopuštenim u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavaka 2. i 5. [Direktive 2013/32]?

(b) U slučaju niječnog odgovora na pitanje 3. točku (a): treba li članak 46. stavak 1. točku (a) podtočku ii. Direktive 2011/95 tumačiti na način da pravni lijek pred sudom protiv odluke o nedopuštenosti obuhvaća i razmatranje u pogledu toga jesu li ispunjeni uvjeti za priznavanje međunarodne zaštite u smislu članka 2. točke (b) [Direktive 2013/32] ako [nacionalni] sud nakon vlastite ocjene utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za to da se naknadni zahtjev za azil odbije kao nedopušten?

(c) U slučaju potvrdnog odgovora na pitanje 3. točku (b): pretpostavlja li takva odluka suda da su podnositelju zahtjeva prethodno osigurana posebna postupovna jamstva predviđena u članku 40. stavku 3. trećoj rečenici [Direktive 2013/32 u vezi s odredbama poglavlja II. te direktive]? Smije li [taj] sud sam provesti taj postupak ili ga nakon prekida sudskog spora treba povjeriti tijelu odlučivanja? Može li se podnositelj zahtjeva odreći poštovanja tih postupovnih jamstava?”

O prethodnim pitanjima

Prva dva pitanja

25 Svojim prvim dvama pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita pod kojim uvjetima presuda Suda može biti „novi element ili utvrđenje” u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavaka 2. i 3. Direktive 2013/32.

26 Najprije valja podsjetiti na to da se u članku 33. stavku 2. Direktive 2013/32 taksativno nabrajaju situacije u kojima države članice mogu smatrati da je zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopušten (presuda od 19. ožujka 2019., Ibrahim i dr., C-297/17, C-318/17, C-319/17 i C-438/17, EU:C:2019:219, t. 76.).

27 Člankom 33. stavkom 2. točkom (d) Direktive 2013/32 predviđa se osobito da države članice mogu smatrati zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim kad „je zahtjev naknadni zahtjev, pri čemu ne postoje [novi] elementi ili utvrđenja u vezi razmatranja je li podnositelj zahtjeva koji ispunjava uvjete kao ovlaštenik međunarodne zaštite na temelju Direktive 2011/95 naveo ili podnio te nove elemente ili utvrđenja”.

28 Pojam „naknadni zahtjev” definiran je u članku 2. točki (q) Direktive 2013/32 kao daljnji zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen nakon donošenja konačne odluke o prethodnom zahtjevu.

29 Postupak razmatranja naknadnih zahtjeva pojašnjen je u članku 40. Direktive 2013/32, kojim se u pogledu dopuštenosti takvih zahtjeva predviđa razmatranje u dvije faze (presuda od 10. lipnja 2021., Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Novi elementi ili utvrđenja), C-921/19, EU:C:2021:478, t. 34. i 35.).

30 Stoga, kao prvo, člankom 40. stavkom 2. Direktive 2013/32 određuje se da je, kako bi se donijela odluka o dopuštenosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju članka 33. stavka 2. točke (d) te direktive, naknadni zahtjev najprije predmet prethodnog razmatranja kako bi se utvrdilo jesu li se pojavili novi elementi ili utvrđenja odnosno je li ih podnositelj zahtjeva podnio, a koji se odnose na razmatranje s ciljem utvrđivanja ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za korisnika međunarodne zaštite na temelju Direktive 2011/95.

31 Samo ako stvarno postoje novi elementi ili utvrđenja u odnosu na prvi zahtjev za međunarodnu zaštitu, ispitivanje dopuštenosti naknadnog zahtjeva nastavlja se u drugoj fazi u skladu s člankom 40. stavkom 3. Direktive 2013/32 kako bi se provjerilo povećavaju li značajno ti novi elementi i utvrđenja vjerojatnost da navedeni podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za korisnika tog statusa (presuda od 10. lipnja 2021., Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Novi elementi ili utvrđenja), C-921/19, EU:C:2021:478, t. 37.).

32 Osim toga, u skladu s člankom 40. stavkom 4. Direktive 2013/32, države članice mogu utvrditi da će zahtjev biti dalje razmatran ako se određeni podnositelj zahtjeva bez svoje krivnje nije mogao pozvati na takve nove elemente ili utvrđenja u prethodnom postupku.

33 Kad su ispunjene pretpostavke za dopuštenost naknadnog zahtjeva, taj zahtjev treba razmotriti s obzirom na meritum i to, kao što je to pojašnjeno u članku 40. stavku 3. Direktive 2013/32, u skladu s poglavljem II. te direktive koje sadržava temeljna načela i jamstva koja se primjenjuju na zahtjeve za međunarodnu zaštitu (vidjeti u tom smislu presudu od 10. lipnja 2021., Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Novi elementi ili utvrđenja), C-921/19, EU:C:2021:478, t. 38.).

34 Kako bi se ocijenio doseg pojma „novi element ili utvrđenje” u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavaka 2. i 3. Direktive 2013/32, valja istaknuti da iz teksta tog članka 33. stavka 2., osobito iz izraza „samo” koji prethodi nabrajanju razloga za nedopuštenost, i svrhe potonje odredbe kao i strukture te direktive proizlazi da se s mogućnošću odbacivanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu kao nedopuštenog iz navedene odredbe odstupa od obveze meritornog ispitivanja takvog zahtjeva (vidjeti u tom smislu presudu od 1. kolovoza 2022., Bundesrepublik Deutschland (Dijete izbjeglica rođeno izvan zemlje domaćina), C-720/20, EU:C:2022:603, t. 49.).

35 Sud je tako već imao priliku utvrditi da iz taksativnog navođenja u tom članku 33. stavku 2. i derogativnog svojstva razloga za nedopuštenost proizlazi da to nabrajanje podrazumijeva da se te razloge mora usko tumačiti (vidjeti u tom smislu presudu od 1. kolovoza 2022., Bundesrepublik Deutschland (Dijete izbjeglica rođeno izvan zemlje domaćina), C-720/20, EU:C:2022:603, t. 51.).

36 Prema tome, slučajeve u kojima se Direktivom 2013/32 nalaže da se naknadni zahtjev smatra dopuštenim treba, naprotiv, tumačiti široko.

37 Usto, iz samog teksta članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32 i, osobito, iz upotrebe izraza „novi element ili utvrđenje” proizlazi da se ta odredba ne odnosi samo na činjeničnu promjenu do koje je došlo u osobnoj situaciji podnositelja zahtjeva ili u onoj države podrijetla, nego i na nove pravne elemente.

38 Iz sudske prakse Suda osobito proizlazi da se naknadni zahtjev ne može proglasiti nedopuštenim na temelju članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32 ako tijelo odlučivanja, u smislu članka 2. točke (f) navedene direktive, utvrdi da je konačno odbacivanje prethodnog zahtjeva protivno pravu Unije. Takav se zaključak nužno nameće tom tijelu odlučivanja kada ta suprotnost proizlazi iz presude Suda ili ju je incidentalno utvrdio nacionalni sud (vidjeti u tom smislu presudu od 14. svibnja 2020., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, t. 198. i 203.).

39 Taj se zaključak temelji na tome da bi koristan učinak prava koje se priznaje podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kako je to utvrđeno u članku 18. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelje) i konkretizirano direktivama 2011/95 i 2013/32, na dobivanje statusa korisnika međunarodne zaštite, ako su ispunjeni uvjeti koji se zahtijevaju

pravom Unije, bio ozbiljno ugrožen ako bi se naknadni zahtjev mogao proglasiti nedopuštenim zbog razloga iz članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32 iako je do odbijanja prvog zahtjeva došlo kršenjem prava Unije. Naime, takvo tumačenje te odredbe imalo bi za posljedicu da bi se nepravilna primjena prava Unije mogla ponoviti sa svakim novim zahtjevom za međunarodnu zaštitu, a da pritom ne bi bilo moguće podnositelju zahtjeva ponuditi pravo na ispitivanje njegova zahtjeva koje nije zahvaćeno povredom tog prava. Takva prepreka djelotvornoj primjeni pravila prava Unije u vezi s postupkom priznanja međunarodne zaštite ne bi se mogla razumno opravdati načelom pravne sigurnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 14. svibnja 2020., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, t. 192., 196. i 197.).

40 U posebnom kontekstu Direktive 2013/32, presuda Suda može biti obuhvaćena pojmom novog elementa u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavaka 2. i 3. te direktive, i to neovisno o tome je li ta presuda donesena prije ili nakon donošenja odluke o prethodnom zahtjevu odnosno utvrđuje li se navedenom presudom neusklađenost s pravom Unije nacionalne odredbe na kojoj se ta odluka temeljila ili je ograničena na tumačenje prava Unije, uključujući ono koje je već bilo na snazi u trenutku donošenja navedene odluke.

41 Tako je osobito irelevantna okolnost, na koju se pozivaju njemačka i austrijska vlada, da učinci presude kojom Sud prilikom izvršavanja nadležnosti koja mu je dodijeljena člankom 267. UFEU-a tumači pravno pravilo Unije načelno nastaju na dan stupanja na snagu pravila koje se tumači (vidjeti u tom smislu presudu od 28. siječnja 2015., Starjakob (C-417/13, EU:C:2015:38, t. 63. i navedenu sudsku praksu).

42 Usto, iako je točno da je Sud u biti u točkama 194. i 203. presude od 14. svibnja 2020., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367), presudio da je postojanje presude kojom se utvrđuje neusklađenost s pravom Unije nacionalnog propisa na temelju kojeg je odbijen prethodni zahtjev za međunarodnu zaštitu novi element u vezi s razmatranjem naknadnog zahtjeva u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32, valja istaknuti da Sud pritom ni na koji način nije smatrao da samo presude koje sadržavaju takvo utvrđenje mogu činiti takav novi element.

43 Naime, tumačenje prema kojem presuda Suda može biti novi element u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavaka 2. i 3. Direktive 2013/32 samo pod uvjetom da se utvrdi neusklađenost odredbe nacionalnog prava na temelju koje je donesena odluka o prethodnom zahtjevu s pravom Unije, ugrozilo bi ne samo koristan učinak prava priznatog podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz članka 18. Povelje i navedenog u točki 39. ove presude, nego bi povrijedilo *erga omnes* učinak presuda donesenih u prethodnom postupku kao i priroda postupka predviđenog člankom 267. UFEU-a i njegov cilj osiguravanja ujednačenosti tumačenja prava Unije.

44 Iz prethodno navedenog proizlazi da svaka presuda Suda može biti novi element u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) i članka 40. stavaka 2. i 3. Direktive 2013/32.

45 To tumačenje pojma novog elementa potkrijepljeno je uvodnom izjavom 36. Direktive 2013/32, iz koje proizlazi da u prilog svojem naknadnom zahtjevu podnositelj zahtjeva mora biti u mogućnosti podnijeti „nove argumente”.

46 Naime, navedeno tumačenje omogućuje podnositelju zahtjeva da u prilog svojem naknadnom zahtjevu navede tvrdnju da mu je prethodni zahtjev odbijen protivno presudi Suda, s obzirom na to da takav argument po logici stvari nije mogao biti istaknut tijekom ispitivanja tog prethodnog zahtjeva.

47 U tom kontekstu valja također istaknuti da činjenica da se tijekom ispitivanja prethodnog zahtjeva podnositelj zahtjeva nije pozvao na presudu koju je Sud već donio ne može predstavljati krivnju tog podnositelja zahtjeva u smislu članka 40. stavka 4. Direktive 2013/32. Naime, osim toga što se, u skladu s onim što je navedeno u točkama 34. i 35. ove presude, taj pojam krivnje mora usko tumačiti, prihvaćanje šireg shvaćanja navedenog pojma omogućilo bi ponavljanje nepravilne primjene prava Unije, iako tijela odlučivanja i nadležni sudovi prilikom primjene relevantnih presuda Suda moraju u obzir uzeti činjenične elemente kojima raspolažu u skladu s tim pravom.

48 Osim toga, iz sudske prakse proizlazi da presuda Suda može biti novi element u smislu članka 33. stavka 2. i članka 40. stavaka 2. i 3. Direktive 2013/32, čak i ako podnositelj zahtjeva u okviru svojeg naknadnog zahtjeva ne uputi na postojanje te presude (vidjeti u tom smislu presudu od 14. svibnja 2020., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, t. 195.).

49 Međutim, valja podsjetiti na to da je, kao što je to istaknuto u točki 31. ove presude, da bi naknadni zahtjev bio dopušten, potrebno u skladu s člankom 40. stavkom 3. Direktive 2013/32 da novi elementi ili utvrđenja „značajno povećavaju vjerojatnost da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za ovlaštenika na međunarodnu zaštitu na temelju [Direktive 2011/95]”.

50 Naime, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 36. Direktive 2013/32, zakonodavac Europske unije smatrao je da bi bilo neproporcionalno obvezati države članice da meritorno razmotre svaki naknadni zahtjev. To bi bio slučaj ako bi, kako bi se spriječilo nadležno tijelo da njegov naknadni zahtjev odbaci kao nedopušten na temelju članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32, bilo dovoljno da se podnositelj zahtjeva pozove na bilo koji novi element ili činjenicu, neovisno o njihovoj relevantnosti s obzirom na uvjete potrebne za ostvarivanje prava na međunarodnu zaštitu.

51 Kada se podnositelj zahtjeva poziva na presudu Suda kao novi element u smislu članka 33. stavka 2. i članka 40. stavaka 2. i 3. Direktive 2013/32, takav uvjet ograničava obvezu razmatranja merituma naknadnog zahtjeva na slučajeve u kojima je tumačenje prava Unije dano u toj presudi relevantno za ocjenu osnovanosti tog zahtjeva.

52 U ovom je slučaju na sudu koji je uputio zahtjev da ocijeni je li presuda od 19. studenoga 2020., Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Vojna služba i azil) (C-238/19, EU:C:2020:945), na koju se poziva tužitelj u glavnom postupku u prilog svojem naknadnom zahtjevu, novi element koji može značajno povećati vjerojatnost da on ispunjava uvjete za dobivanje statusa izbjeglice.

53 Budući da ta ocjena ovisi o tumačenju presude od 19. studenoga 2020., Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Vojna služba i azil) (C-238/19, EU:C:2020:945), osobito u dijelu u kojem je u točki 61. utvrđeno da postoji „snažna presumpcija” da je odbijanje služenja vojnoga roka pod uvjetima iz članka 9. stavka 2. točke (e) Direktive 2011/95 povezano s jednim od razloga navedenih u članku 10. te direktive, sudu koji je uputio zahtjev valja istaknuti da je Sud tim utvrđenjem, također u točki 60. te presude, samo naveo da u prethodno navedenim okolnostima „postoji velika vjerojatnost” da ta veza postoji i da nije namjeravao propisati neoborivu

pretpostavku ni zamijeniti ocjenu nadležnih nacionalnih tijela o tom pitanju svojom ocjenom. Sud je stoga u posljednjoj rečenici točke 61. predmetne presude podsjetio na to da je na tim tijelima da s obzirom na sve okolnosti o kojima je riječ provjere vjerojatnost te veze.

54 S obzirom na prethodna razmatranja, na prva dva pitanja valja odgovoriti tako da članak 33. stavak 2. točku (d) i članak 40. stavke 2. i 3. Direktive 2013/32 treba tumačiti na način da svaka presuda Suda, uključujući presudu koja se ograničava na tumačenje odredbe prava Unije koja je već bila na snazi u trenutku donošenja odluke o prethodnom zahtjevu, predstavlja novi element u smislu tih odredbi, neovisno o datumu njezina donošenja, ako značajno povećava vjerojatnost da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za dobivanje međunarodne zaštite.

Treće pitanje

55 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 46. stavak 1. točku (a) podtočku ii. Direktive 2013/32 tumačiti na način da se njime dopušta odnosno zahtijeva da nadležni nacionalni sud, kada poništi odluku kojom se naknadni zahtjev odbacuje kao nedopušten, može sam odlučiti o tom zahtjevu a da ga pritom ne mora vratiti na razmatranje tijelu odlučivanja. On također pita treba li u tom slučaju podnositelj zahtjeva imati pravo na postupovna jamstva predviđena odredbama poglavlja II. Direktive 2013/32.

56 Valja podsjetiti na to da na temelju članka 46. stavka 1. točke (a) podtočke ii. Direktive 2013/32 podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu moraju imati pravo na učinkoviti pravni lijek protiv odluka o nedopuštenosti njihovih naknadnih zahtjeva donesenih u skladu s člankom 33. stavkom 2. te direktive.

57 Prema članku 46. stavku 3. navedene direktive, tim se pravnim lijekom, da bi bio učinkovit, mora osigurati da nacionalni sud u potpunosti i *ex nunc* razmotri činjenična i pravna pitanja, uključujući, ako je to potrebno, razmatranje potreba za međunarodnom zaštitom u skladu s Direktivom 2011/95.

58 Iz toga slijedi da su države članice, na temelju članka 46. stavka 3. Direktive 2013/32, dužne izmijeniti svoje nacionalno pravo na način da sud prilikom postupanja s predmetnim pravnim sredstvima razmotri sva činjenična i pravna pitanja koja mu omogućuju da provede ažuriranu ocjenu predmetnog slučaja, kako bi se zahtjev za međunarodnu zaštitu mogao iscrpno razmotriti a da spis pritom nije potrebno vratiti tijelu odlučivanja. Takvim tumačenjem podupire se cilj koji slijedi Direktiva 2013/32, koji se sastoji od jamstva da se s takvim zahtjevima postupa što je brže moguće, ne dovodeći pritom u pitanje valjanost i sustavnost razmatranja koje se provodi (presuda od 29. srpnja 2019., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, t. 53.).

59 Međutim, članak 46. stavak 3. Direktive 2013/32 odnosi se samo na ispitivanje pravnog lijeka i ne odnosi se na posljedice eventualnog poništenja odluke koja je predmet tog pravnog lijeka (presude od 25. srpnja 2018., Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, t. 145. i od 29. srpnja 2019., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, t. 54.).

60 Stoga valja naglasiti da donošenjem Direktive 2013/32 zakonodavac Unije nije namjeravao uvesti zajedničko pravilo prema kojem bi nadležno tijelo odlučivanja trebalo izgubiti nadležnost nakon poništenja odluke o zahtjevu za međunarodnu zaštitu, tako da države članice mogu nastaviti propisivati da se spis nakon takvog poništenja mora vratiti tom tijelu radi donošenja nove odluke (presude od 25. srpnja 2018., Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, t. 145. i 146. i od 29. srpnja 2019., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, t. 54.).

61 Iako se Direktivom 2013/32 državama članicama tako priznaje određen manevarski prostor – među ostalim za određivanje pravila o postupanju sa zahtjevima za međunarodnu zaštitu u slučaju kad je sud poništio prethodnu odluku o tom zahtjevu – važno je istaknuti, kao prvo, da su države članice, bez obzira na takav manevarski prostor, pri provedbi te direktive dužne poštovati članak 47. Povelje, kojim se svakomu čija su prava i slobode zajamčeni pravom Unije povrijeđeni jamči pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom. Značajke pravnog lijeka iz članka 46. Direktive 2013/32 moraju se stoga utvrditi u skladu s člankom 47. Povelje. Iz toga slijedi da svaka država članica koju obvezuje ta direktiva mora urediti svoje nacionalno pravo na način da, nakon poništenja te prethodne odluke i u slučaju vraćanja predmeta tijelu odlučivanja, nova odluka bude donesena u kratkom roku i u skladu s ocjenom iz presude kojom je proglašeno poništenje (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2019., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, t. 55. do 59.).

62 Uostalom, propisivanjem u članku 46. stavku 3. Direktive 2013/32 da je sud nadležan za odlučivanje o pravnom sredstvu protiv odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu dužan razmotriti, ako je potrebno, „potrebe za međunarodnom zaštitom” podnositelja zahtjeva – zakonodavac Unije namjeravao je navedenom sudu, kada smatra da raspolaže svim činjeničnim i pravnim elementima koji su u tom pogledu potrebni, dati ovlast da, nakon razmatranja tih elemenata u potpunosti i *ex nunc*, to jest nakon njihove iscrpne i aktualizirane ocjene, donese obvezujuću odluku o tome ispunjava li taj podnositelj zahtjeva uvjete iz Direktive 2011/95 kako bi mu se priznala međunarodna zaštita. Iz toga slijedi da, kad se nakon takvog ispitivanja navedeni sud uvjeri da status izbjeglice ili korisnika supsidijarne zaštite mora u skladu s kriterijima predviđenima Direktivom 2011/95 priznati navedenom podnositelju zbog razloga na koje se poziva u prilog svojem zahtjevu i kada taj sud poništi odluku kojom je odbijen taj zahtjev i vrati predmet nadležnom tijelu, potonje je, osim ako se pojave činjenični ili pravni elementi koji objektivno zahtijevaju novu aktualiziranu ocjenu, vezano tom sudskom odlukom i obrazloženjem na kojem se ona temelji te više ne raspolaže diskrecijskom ovlasti u pogledu odluke o odobravanju ili odbijanju tražene zaštite u vezi s istim razlozima kao što su oni koji su podneseni navedenom sudu (presuda od 29. srpnja 2019., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, t. 65. i 66.).

63 Iz toga slijedi da, iako je na svakoj državi članici da odluči može li sud koji je poništio odluku o nedopuštenosti naknadnog zahtjeva prihvatiti taj zahtjev ili ga odbiti zbog drugog razloga ili, naprotiv, taj sud mora navedeni zahtjev uputiti tijelu odlučivanja kako bi ga ono ponovno ispitalo, ostaje činjenica da je u potonjem slučaju to tijelo dužno poštovati takvu sudsku odluku i razloge na kojima se ona temelji.

64 Usto, člankom 40. stavkom 3. Direktive 2013/32 tijelu koje razmatra naknadni zahtjev koji se smatra dopuštenim nalaže se da nastavi razmatranje tog zahtjeva u skladu s odredbama poglavlja II. te direktive.

65 Slijedom toga, kada, nakon što je poništio odluku kojom je naknadni zahtjev odbačen kao nedopušten, nadležni sud odluči, pod uvjetima navedenima u točki 62. ove presude, odlučiti o meritumu tog zahtjeva, taj sud mora, *mutatis mutandis*, osigurati poštovanje temeljnih načela i jamstava navedenih u poglavlju II. Direktive 2013/32. Isto vrijedi čak i kada navedeni sud na temelju svojeg nacionalnog prava nema mogućnost odbiti taj zahtjev ili odobriti njegovu podnositelju međunarodnu zaštitu s obzirom na to da je tijelo odlučivanja kojem se spis vraća, kako bi prihvatilo ili odbilo taj zahtjev, vezano sudskom odlukom i razlozima na kojima se ona temelji.

66 Valja dodati, uzimajući u obzir pitanja suda koji je uputio zahtjev u tom pogledu, da se u slučaju neprovođenja osobnog razgovora pred tijelom odlučivanja, kako je to predviđeno u članku 14. Direktive 2013/32, sve dok takav razgovor nije proveden pred sudom koji odlučuje o pravnom sredstvu protiv odluke o nedopuštenosti koju je donijelo to tijelo i uz poštovanje svih uvjeta propisanih Direktivom 2013/32, ne može zajamčiti učinkovitost prava na saslušanje u tom stadiju postupka (presuda od 16. srpnja 2020., Addis, C-517/17, EU:C:2020:579, t. 71.). Međutim, iz članka 14. stavka 2. točke (a) te direktive također proizlazi da se od takvog razgovora može odustati kad taj sud može donijeti pozitivnu odluku o statusu izbjeglice na temelju raspoloživih dokaza.

67 Iz prethodno navedenih razloga, na treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 46. stavak 1. točku (a) podtočku ii. Direktive 2013/32 treba tumačiti na način da se njime dopušta, ali ne i zahtijeva, to da države članice ovlaste svoje sudove, kada poništavaju odluku kojom se naknadni zahtjev odbacuje kao nedopušten, da sami odluče o tom zahtjevu a da ga pritom ne moraju vratiti na razmatranje tijelu odlučivanja, pod uvjetom da ti sudovi poštuju jamstva predviđena odredbama poglavlja II. te direktive.

Troškovi

68 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

1. **Članak 33. stavak 2. točku (d) i članak 40. stavke 2. i 3. Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite**

   treba tumačiti na način da:

   svaka presuda Suda Europske unije, uključujući presudu koja se ograničava na tumačenje odredbe prava Unije koja je već bila na snazi u trenutku donošenja odluke o prethodnom zahtjevu, predstavlja novi element u smislu tih odredbi, neovisno o datumu njezina donošenja, ako značajno povećava vjerojatnost da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za dobivanje međunarodne zaštite.

2. **Članak 46. stavak 1. točku (a) podtočku ii. Direktive 2013/32/EU**

   treba tumačiti na način da se:

   njime dopušta, ali ne i zahtijeva, to da države članice ovlaste svoje sudove, kada poništavaju odluku kojom se naknadni zahtjev odbacuje kao nedopušten, da sami odluče o tom zahtjevu a da ga pritom ne moraju vratiti na razmatranje tijelu odlučivanja, pod uvjetom da ti sudovi poštuju jamstva predviđena odredbama poglavlja II. te direktive.

Potpisi